

Neoleucinodes elegantalis (Gueneé)

Szkodnik kwarantanny w krajach Unii Europejskiej

Motyl *Neoleucinodes elegantalis* (fot. M. Alma Solis, USDA-ARS (USA)).

Pomidory uszkodzone przez gąsienice *Neoleucinodes elegantalis*: otwory wejściowe (po lewej) oraz gąsienice żerujące w miąższu (po prawej) (fot. A Diaz Montilla, Corpoica La Selva (Kolumbia), <https://gd.eppo.int/>).

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Opis agrofaga i zasięg występowania

Gąsienice mają zabarwienie ciała od białego do różowego, z jasnożółtą głową o ciemniejszej pigmentacji. Wyrośnięta gąsienica ma 15-20 mm długości.

Skrzydła motyla są białawe, miejscami przezroczyste, na których łuski tworzą brązowe lub czarne plamy. Rozpiętość skrzydeł samicy wynosi 15–30 mm, a samca 15–33 mm.

Gatunek jest notowany w Meksyku oraz krajach Ameryki Środkowej i Południowej.

Rośliny żywicielskie

Rośliny z rodziny psiankowatych (*Solanaceae*), w tym *Solanum lycopersicum* (pomidor), *Solanum melongena* (oberżyna), *Capsicum annuum* (papryka) oraz inne gatunki uprawiane i dziko rosnące w strefie klimatu tropikalnego.

Objawy występowania i szkodliwość

Na roślinach pomidora jaja składane są na powierzchni owocu, kielicha, rzadziej na szypułkach kwiatowych i pąkach kwiatowych, a przy dużej liczebności szkodnika, także na liściach i łodygach. Po wylęgu gąsienice wgrzyżają się do młodych owoców, powodując powstawanie niewielkich otworków, które z czasem ulegają zasklepieniu. W rozwijającym się owocu gąsienice żerują w miąższu oraz na nasionach. Występują cztery stadia wzrostowe gąsienic. Po zakończeniu rozwoju, gąsienice wygryżają się z owocu niewielkimi okrągłymi otworkami i przepoczwarczają się w kryjówkach, które budują z liści. W zależności od gatunku żywiciela, spotyka się je na zielonych lub suchych, w tym odpadłych, liściach, między owocami w gronie, itp. Ponadto można spotkać je w opakowaniach towarzyszących owocom w transporcie.

Ponieważ w uszkodzone przez larwy szkodnika owoce, wtórnie przenikają mikroorganizmy lub inne owady, które doprowadzają do ich całkowitego zniszczenia, straty gospodarcze w produkcji pomidorów przekraczają nawet 75%.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

W warunkach polowych najważniejszym sposobem rozprzestrzeniania się motyli są ich przeloty lub przenoszenie przez wiatr. W obrocie międzynarodowym szkodnik może być przenoszony przede wszystkim wraz z przesyłkami owoców roślin żywicielskich, na opakowaniach itp.

Zwalczanie

Szkodnika zazwyczaj można skutecznie zwalczać przy pomocy insektycydów.

Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia agrofaga

W przypadku jakichkolwiek podejrzeń co do obecności agrofaga na roślinach żywicielskich należy poinformować o tym fakcie najbliższą jednostkę organizacyjną Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa PIORiN. Oddziały PIORiN umiejscowione są w większości miast powiatowych. Dane kontaktowe tych jednostek znajdują się na stronie <http://piorin.gov.pl/>.

Wymagania fitosanitarne

W Polsce *N.elegantalis* podlega obowiązkowi zwalczania.